

Najbolje plaćeni Švedani, najmanje – Bugari



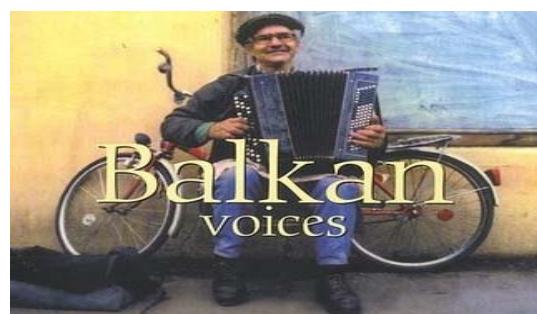
Prosječan stanovnik EU ima nekretninu u kojoj stane, pristup Internetu iz kuće, a cijenu struje u posljednje tri godine plaća skuplje za oko 13,5 odsto, objavio je Ured za statistiku EU Eurostat u statističkom godišnjaku uza 2008. Najviše vlasnika kuća imaju Litvanija i Estonija, obje po 88 odsto, a najmanje Njemačka, 44 odsto. Potonja je ujedno i jedina članica Unije u kojoj manje od polovice stanovnika ima vlastite domove. Prosječan stanovnik Unije za jedan sat rada zaradi 20,35 eura, a na godišnjem odmoru provest će 4,7

noćenja. Najveću cijenu sata rada - 32 eura i 16 centi dobiva radnik u Švedskoj, a najmanje novca bugarski radnik – prosječno 1 euro i 65 centi. Internet je u kućanstvu najdostupniji u Nizozemskoj, a servisi tzv. elektroničke vlade u Austriji. Prema podacima Eurostata, populacija Unije povećana je za 3,4 posto od 1997. do 2007, uglavnom zahvaljujući petom valu proširenja. Najveći prirodni priraštaj stanovništva, od čak 18 odsto u posljednjih deset godina bilježi Irska, a najveći gubitak Bugarska, koja je u istom razdoblju izgubila 7,9 odsto stanovnika. Žene najduže žive u Španjolskoj i Francuskoj, prosječno 84,4 godine, a najkraće u Rumuniji gdje mogu očekivati da će doživjeti 76,2 godine. Najduži očekivani životni vijek muškaraca je na Kipru (78,8 godina), a najkraći u Litvi (65,3). U Uniji, prema podacima iz godišnjaka, stopa nezaposlenosti je 7,1 odsto. Najveća je u Slovačkoj (11,1 odsto), a najmanja u Danskoj gdje je nezaposleno 3,8 odsto radno sposobnog stanovništva.

Pesimizam na Balkanu

Građani BiH, Srbije i Makedonije nisu zadovoljni životom, a mnogi od njih ne nadaju se da će on biti bolji nakon ulaska u EU. Istraživanje Galupa u saradnji s Europskim fondom za Balkan pokazalo je da su žitelji Crne Gore i Kosova jedini koji s optimizmom gledaju na budućnost. Pesimizam preovladava u BiH i Hrvatskoj, koja uveliko pregovara o članstvu u EU, no njeni stanovnici, ipak, misle da im to neće donijeti boljatik, a ni pogoršati standard i životne uslove. U analizi „Između nade i razočarenja“ naglašeno je da kosovski Albanci, njih čak 83 odsto, te stanovnici Albanije iskazuju najveće oduševljenje za približavanje Uniji i uvjerenje da ih,

bez ograda, njeni narodi žele u svojim redovima. To je protumačeno kao slabo poimanje o tome kakve ozbiljne političke i ekonomski reforme moraju biti provedene da bi nekome bila otvorena vrata Unije.



Ko se boji liječnika još?

Europska komisija tvrdi da liječnici u EU često grijše pri obavljanju posla. Svaki deseti medicinski pregled je neispravan. Zbog toga bi pacijenti trebali ubuduće lakše tužiti liječnike. Europska komisija zahtijeva više sigurnosti za pacijente – i to s dobrim razlogom: „U EU se medicinske greške događaju u deset odsto slučajeva. Ove greške su pravi izazov za europski zdravstveni sistem“, citira njemački „Die Welt“, Androullau Vassiliou, iz Komisije. Ona zahtijeva od zemalja članica da bezbjednost i prava pacijenata poprave. „Očekujemo da će zemlje članice usvojiti niz prijedloga mjera da bi poboljšali sigurnost pacijenata. To obuhvata da u slučaju pogrešnih medicinskih tretmana pacijenti mogu tužiti liječnika za neadekvatan pregled i tražiti odštetu“, kaže Vassiliou. Komisija navodi da se u EU godišnje u 15 milijuna slučajeva dešavaju medicinske greške. Predsjednik saveza potrošača u Njemačkoj, Gerd Billen, traži od savezne vlade da donese zakon koji bi trebao tačno da reguliše prava i obaveze između pacijenata i liječnika. „Za žrtve je bitno da se nastale greške mogu jednostavno i

brzo ispraviti. Nažalost, to je rijedak slučaj, jer se dokazni postupak odnosi samo na pacijenta. To se mora mijenjati“, objasnio je on. Ako se dogodi medicinska greška, onda bi liječnik morao dokazati suprotno, kaže Billen. U Njemačkoj oštećeni pacijenti tuže liječnike s oko 10.000 tužbi godišnje zbog pogrešnih tretmana. Poznato je da se oko 40.000 pacijenata godišnje žali na pogrešne medicinske tretmane. No, stručnjaci smatraju da je broj pacijenata u stvarnosti mnogo veći. Najčešće se pacijenti žale na kirurge, zatim ortopede, te interniste i ginekologe.



(Izvor: DW, studeni 2008)

Ruka u ruci – pozitivno ili negativno



Pri svakom centru moći, tamo gdje se donose odluke, nalaze se i lobisti koji lobiraju u interesu nekoga ko ih za to plaća. Kako je to u Njemačkoj i kako Njemačka zastupa interese primjerice u Briselu? Riječ lobi latinskog je porijekla, izvorni je oblik "lobia" i označavala je predvorje rimskog senata. Već tada se odnosila na ljude koji su kao predstavnici moćnih rimskih porodica ili interesnih grupa sačekivali senatore

prije ulaska u glavnu dvoranu i iznosili im želje, mišljenja i prijedloge onih u čije su ime govorili, s nadom da će biti uslišeni. Tako je ostalo do danas. U demokratskim društvima je lobiranje legitimna djelatnost, često čak i poželjna. U Berlinu je registrirano oko 2.000 različitih udruženja, od predstavnika automobilske ili hemijske industrije, preko predstavnika uzgajivača svinja ili ovaca, pa sve do aktivista za zaštitu okoline ili ljudskih prava. Broj u njima zaposlenih lobista procjenjuje se na desetak hiljada. U pozitivnim slučajevima oni mogu biti od velike pomoći pri formuliranju političkih stavova ili pisanju dokumenata, budući da raspolazu s vrlo detaljnim i kompetentnim informacijama o pojedinim problemima iz njihove sfere djelovanja, naglašava Gerhard Timm, šef Saveza za zaštitu prirode BUND. "Nikada nije tako da mi nešto uspijemo provesti baš kako smo zamislili, ali ministarstvo je na nas upućeno. Dobar lobist ne govori što bi

htio postići, već informiše pozivajući se na činjenice. Saradnici u ministarstvima imaju puno posla i zahvalni su na informacijama koje sugerisu neku određenu odluku." S druge se strane ne smije zanemariti ni opasnost od zloupotrebe, manipulacija ili korupcije. Poslanici ne smiju biti potkuljivi, naglašava zamjenik demokršćanskog kluba u Bundestagu, Wolfgang Bosbach. "Zastupnici u svakom slučaju moraju odbiti direktno primanje usluga za svoje djelovanje. Ne smije se, primjerice, dogoditi da oni bivaju nagrađeni jer su glasali ovako ili onako", kaže on. Još više lobista nego u Berlinu živi i radi u Briselu. Na tamošnjih oko 25.000 službenika EU dolazi 15 do 20 hiljada različitih lobista: najvećim dijelom predstavnika različitih industrijskih udruženja iz svih zemalja članica. Uz njih djeluju i brojna predstavništva. Njemačka ima savezno predstavništvo, ali i pojedine pokrajine imaju svoja. Najaktivnije je ono iz Bavarske.

Mir za Europljane najvažniji

Mir, poštovanje ljudskog života i ljudskih prava najviše su vrijednosti građanima EU, rezultati su istraživanja Eurobarometra. Rezultati ispitivanja javnoga mnijenja građana EU pokazuju da je pozitivan stav o članstvu na razini Unije 53 odsto. S najviše optimizma na EU gledaju u Irskoj - 78 posto, a na samom vrhu je Nizozemska sa 72 odsto, iako je ta zemlja odbila ratificirati europski Ustav. Iako je pozitivna slika o Uniji pala za 4 odsto (46 odsto), 33 odsto građana smatra da se EU razvija u pravom smjeru. Razina povjerenja u europske institucije je ista, kao i jaz među pobornicima i protivnicima daljnog proširenja. Među glavnim zaključcima istraživanja je podatak da većina Europljana ne odobrava legalizaciju homoseksualnih brakova, niti da homoseksualni parovi usvajaju



djecu. Više od dvije trećine građana protivi se legalizaciji konzumacije kanabisa, a većina ispitanika zalaže se i za strožije sankcioniranje prekršioca zakona. Istraživanje Eurobarometra provedeno je u rujnu i studenom u članicama Unije.